

Het brullen van God – Amos

Al staat het gras al wat groener dan een paar weken geleden, iedereen beseft dat de droogte een probleem is. Er verschijnen met vaste regelmaat artikels die alles op de klimaatverandering gooien en andere die het wat nuanceren en verwijzen naar factoren als betonbodem en slecht waterbeleid. Maar hoe dan ook, we moeten rekening houden met extremer weer en dus ook met perioden van droogte.

Wij leven natuurlijk in een luxewereld. We lijden geen honger, wanneer West-Europa uitgedroogd is. In andere landen is dat echter wel het geval. Vooral in arme gebieden kunnen misoogsten grote gevolgen hebben. Dat was in bijbelse tijden niet anders. Tegen die achtergrond horen we Amos profeteren:

*De woorden van Amos
die één van de
gespikkelde-schapenfokkers was
uit Tekoa,-
over wat hij over Israël heeft geschouwd
in de dagen van Juda's koning Oezia
en in de dagen van
Israëls koning Jerobeam, zoon van Joasj,
twee jaar voor de verschijning van de beving.*

*2 Hij zegt:
de ENE zal vanuit Sion brullen
en vanuit Jeruzalem zijn stem te horen geven,-
rouwen zullen de oases van de herders
en uitdrogen zal de top van de Karmel!*

De oases zullen rouwen, de dieren kunnen niet meer drinken, uitdrogen zal de top van de Karmel. Op de Karmel ligt een nationaal park met veel groen, waar koeien grazen. Dat zal in die tijd niet anders geweest zijn. Een droge Karmel betekende dat de dieren niet meer konden eten en drinken.

Wat is dat toch met die God uit het Oude Testament? Die God die dreigt met verschrikkelijke rampen. Amos begint zijn profetie met: De ENE zal vanuit Sion brullen !!

Wij, nieuwtestamentische moderne mensen zijn niet gewoon aan een God die brult. Wij hebben eerder moeite met een God die niet van zich

laat horen, die zich lijkt te verstoppen of gewoon zwijgt, wanneer WIJ brullen van ellende.

Amos ervaarde dat op een geheel andere manier. – Waar hangt het dan vanaf, hoe je God ervaart? Van je persoonlijkheid, van de manier waarop je met Hem omgaat? Van de situatie? Van hoe je bent grootgebracht? Eliah ontmoette God in het briesje...

Amos lijkt erg mee te leven met onze passionele God, een God die een storm aan gevoelens lijkt te trotseren. Dat alles beweegt mee in Amos' hart en in zijn woorden. Hij MOET Gods gevoel doorgeven.

Zo is het opgeschreven:

*Brult er een leeuw in het bos
als er geen prooi voor hem is?-
geeft een welp zijn stem te horen / vanuit zijn hol,
zonder dat hij iets heeft gevangen?*

Het “ja” van de hoorder wordt hier weggelaten. Dat is ook zo voor de volgende verzen. Amos geeft steeds meer voorbeelden ter verduidelijking van oorzaak en gevolg die samengaan. Hij wil een punt maken. Dit en dat gebeuren niet afzonderlijk van elkaar, zo gaat het ook met God. – We lezen nog even verder:

*5 Valt een vogel in een strik op de aarde
zonder dat er een lokaas voor haar is?-
springt er een strik van de grond omhoog
en zal hij dan de vangst niet vangen?*

*7 Zo zal mijn Heer, de ENE, / geen woord doen,-
of hij heeft zijn geheim al onthuld
aan zijn dienaren de profeten.*

*8 Er heeft een leeuw gebruld, / wie zal niet vrezen?-
mijn Heer, de ENE heeft gesproken,
wie profeteert er dan niet? - Amos 3*

Het zou eigenlijk als volgt moeten verdergaan: Het volk is ontrouw, het negeert de mensen in diepe nood, zou de Heer dan niet brullen?

Er is sprake van afslachtingen, van gewelddaden, het zijn gruwelijke dingen die beschreven worden. En dan komt Gods oordeel. Over Israël, dat het zich niet aan het verbond hield. Over de volkeren, omwille van misdaden tegen de mensheid. Want die andere volkeren hadden natuurlijk geen verbond met God,

in die zin ook geen regels te onderhouden, maar blijkbaar zijn er universele regels waar ieder mens waar ter wereld ook zich moet aan houden.

Dat is opmerkelijk, want op zich kun je een andere cultuur nooit objectief beoordelen... Je kijkt altijd vanuit het waarden- en normenpatroon dat jou is aangeleerd. Met welke maatstaven kun je oordelen? Kun je een andere cultuur veroordelen omdat ze in geval van moord zich wreken op de familie van de dader? Je zou het evengoed kunnen zien als straf of als afschrikmiddel, zodat het niet meer gebeurt – wij hadden ook de doodstraf in ons strafrecht. Maar roofmoord bijvoorbeeld, daarvan weet iedereen dat dat niet kan. Ergens kun je dus wel van een aantal zaken zeggen dat ze algemeen verkeerd zijn, ook al heb je geen verbond, geen geschreven wet.

Gods teleurstelling is enorm. Voel even terug de sfeer van dat scheppingsverhaal. Het wonder, de kracht, de pracht. En dan dat tweede scheppingsverhaal, de man die zich alleen voelt en die een vrouw krijgt, iemand die op hem lijkt, zodat hij ermee kan praten, dat er intimiteit kan ontstaan...

En dan de rest van de bijbel... overtreding, ontrouw, beter weten...

Amos voelt hoe teleurgesteld God is. Hij brult als een leeuw.

Als NU het oordeel zou komen, klinkt het zo:

*Wee wie verlangen / naar de dag van de ENE!-
wat wilt u toch van de dag van de ENE?-
hij is duisternis en geen licht; - Amos 5:18*

Je zou voor minder brullen, als je de dag des oordeels moet voltrekken, terwijl je de mensen ontzettend liefhebt en niet liever wil dan dat ze zich bekeren, zodat je weer samen op pad kunt gaan.

Dat is vanuit God gezien. Als je 't vanuit de mensen bekijkt, dat de dag van oordeel is als een dag van duisternis en geen licht, dan kunnen we de boeken sluiten, de kerk sluiten. Niets heeft nog zin, dan.

De profeten hoefden dan eigenlijk ook niet meer te profeteren, want als het oordeel onherroepelijk is, dan is het misschien beter om het niet te roepen, dan is het misschien beter als je niet weet wat je zal overkomen.

*Want zó heeft de ENE gezegd
tot het huis Israël:
zoekt mij en leeft!- Amos 5:4*

Zoek Mij en leef.

Dàt is de boodschap die God ons wil meegeven. Niet die van de oordeelsdag. Ja, ook die van de oordeelsdag, van de dag die duister is en geen licht, want waarom zouden wij anders omkeren? Waarom zouden we anders nalaten om egoïstisch te zijn? Waarom zouden we correct belastingen betalen of waarom zouden we trouw blijven, als er niet iets als een oordeel was... Als het leek alsof het God zelf niets kon schelen, als het leek alsof hij het kwaad voor eeuwig een plek in het leven wil geven.

Adam en Eva in het paradijs hielden zich aan het verbod, zolang ze meenden dat ze zouden sterven, als ze van de boom van kennis zouden eten. Zodra de slang hun verzekerd had dat dat niet zo zou zijn, aten ze.

Zoek Mij en leef. Daarover gaat het.

En toen de mensen God toch niet zochten om het Leven te vinden, stuurde hij zijn zoon. De leeuw stopte met brullen en werd als een lam naar de slachtbank geleid. Nadat we in de profeten de diepe gevoelens van God hebben leren kennen rondom de overtreding van het verbond, het met de voeten treden van de beschermende regels, zien we in Jezus zijn intense liefde. De leeuw en het lam zijn even sterke beelden.

Allebei geven ze ons stof tot nadenken. Ze geven ons een nieuwe kans om Gods weg te gaan.

Eeuwige God,

U zoekt ons, U vindt ons.

U hebt verdriet om onze daden, U bent kwaad als wij in boosheid volharden.

U bent liefde en genade, U geeft ons alles, opdat wij het Leven niet verspelen.

U bent onze Vader.

In Jezus hebt U zich gegeven, in liefde aan ons gegeven, alles opgeofferd, opdat wij U zouden zoeken en leven.

Vervul ons met uw Geest, zodat deze woorden tot leven komen.

In de naam van Jezus, Hij die leeft. Amen.